

Запорізької обласної ради.

Робочі мови: українська, російська, англійська.

Галузь науки: Педагогічні науки.

Тематика:

13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки

13.00.02 - теорія та методика навчання

13.00.04 - теорія та методика професійної освіти

13.00.05 - соціальна педагогіка

13.00.06 - теорія та методика управління освітою

13.00.07 - теорія та методика виховання

13.00.08 - дошкільна педагогіка

13.00.09 - теорія навчання

19.00.01 - загальна психологія, історія психології

19.00.07 - педагогічна та вікова психологія

09.00.13 - філософія та історія релігії, філософська антропологія, філософія культури

Головні редактори:

Ястребова Валентина Яківна, проректор з науково-методичної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент;

Приходько Валентин Миколайович, завідувач кафедри андрагогики, доктор педагогічних наук, доцент;

Павленко Анатолій Іванович, доктор педагогічних наук, професор,

Відповідальний редактор:

Гура Тетяна Євгенівна, проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності, кандидат психологічних наук, доцент.

Технічний редактор:

Лапшина Ірина Сергіївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри менеджменту освіти та психології.

Контактна інформація: 69035 м. Запоріжжя, вул 40 років Радянської України, 57-А

тел. (0612) 346-711, 347-612, zoipro@gmail.com

Вимоги до оформлення статей

Тимчасова інструкція щодо оформлення бібліографічних посилань на електронні версії публікацій

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Київ www.nbuv.gov.ua

Випуск № 2 (20) 2015:
Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
«НЕПЕРЕРВНА ОСВІТА НОВОГО СТОРІЧЧЯ:
ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»
20-27 квітня 2015 року,
м. Запоріжжя

**Рекомендовано до друку вченою радою КЗ «Запорізький
обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
ЗОР (Протокол № 2 від 10 червня 2015 року.)**

**Відповідальність за зміст публікації та дотримання
авторських прав несе автор.**

ЗМІСТ

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ: Філософія, мова, культура у контексті неперервної освіти

1. **Александров В.М., Александрова О.Ф.,** Запорізький національний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Нові стандарти оволодіння іноземними мовами в умовах неперервної освіти.*
2. **Бабенко І.Д.,** Запорізька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 3 Запорізької міської ради, Запорізької області (Україна, м. Запоріжжя). *Мовний фактор в аспекті неперервної освіти.*
3. **Барыш Т.В.,** Запорожский классический лицей (Украина, г. Запорожье). *Социокультурный аспект изучения языковых единиц русского языка в контексте непрерывного образования.*
4. **Башманівська Л.А.,** Житомирський державний університет імені Івана Франка (Україна, м. Житомир). *Розвиток професійної компетентності вчителя-словесника сільської школи.*
5. **Голуб Н.Б.,** Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України (Україна, м. Київ). *Особливості діяльнісного підходу у процесі навчання української мови в основній школі.*
6. **Загороднова В.Ф.,** Бердянський державний педагогічний університет (Україна, Запорізька область, м. Бердянськ). *Теоретико-методологічна основа полікультурної освіти.*
7. **Колпакова Е.В.,** Запорожская гимназия №71 с углубленным изучением иностранного языка (Украина, г. Запорожье). *Язык и культура общения формирование речевой личности учащихся.*
8. **Корицька Г.Р.,** Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Формування ІК-компетентності вчителя української мови та літератури в системі ППО.*
9. **Король Д.В.,** Веселівська районна різнопрофільна гімназія (Україна, Запорізька обл., смт Веселе). *Обґрунтування ідеї освіти протягом життя в концепції Пола Ленгранда.*
10. **Курінна А.Ф.,** Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Інтерактивні технології у розвитку комунікативної культури викладача як складової його професійної культури.*
11. **Лісіцин В.В.,** Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Питання неперервної освіти у визначенні справедливоцентризму.*
12. **Никоненко Н.В., Шалько О.П.,** Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара (Україна, м. Дніпропетровськ). *Критерії відбору англомовних текстів для навчання читання студентів ВНЗ.*
13. **Пашков В.В.,** Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Освіта як безперервний процес в умовах глобалізації.*
14. **Подмазін С.І.,** Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Освіта в контексті еволюції світоглядних епох.*
15. **Путій Т.М.,** Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Вікі-репозитарій як основа науково-методичного та інформаційного супроводу професійної підготовки вчителя-мовника.*
16. **Романенко С.М.,** ФАО «НЦПК «Орлеу» «ІПКІР по СКО» (Казахстан, г. Петропавловск). *Читательская конференция в аспекте непрерывного образования (на материале романа Данила Гранина «Мой лейтенант»).*
17. **Романич Н.В.,** відділ освіти Маловисківської районної державної адміністрації Кіровоградської області (Україна, Кіровоградська обл., м. Мала Виска). *Ключові аспекти зростання вчителя-словесника.*
18. **Савонова Г.І.,** Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Луганськ). *Творчість як духовна сутність неперервної освіти у контексті філософії М.О. Бердяєва.*
19. **Сагуйченко В.В.,** Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Дніпропетровськ). *Філософсько-антропологічне обґрунтування освіти дорослих.*
20. **Систеров В.М.,** Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Актуальність ідей самоактуації Абрахама Маслоу в умовах нової соціальної реальності.*

21. **Скрипець А.Є.**, Бердянська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №4 (Україна, Запорізька обл., м. Бердянськ). *Саморозвиток особистості в соціокультурному аспекті неперервної освіти.*
22. **Спиця Н.В.**, Запорізький державний медичний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Формування креативного мислення суб'єктів медичної освіти.*
23. **Утюж І.Г.**, Запорізький державний медичний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Ідея безперервності процесу освіти.*
24. **Химич Н.** ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (Україна, Київська обл., м. Переяслав-Хмельницький). *Духовні засади професійної діяльності педагога*
25. **Чубань Т.В., Левченко Т.М.**, ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (Україна, Київська обл., м. Переяслав-Хмельницький). *Вивчення дієслів недоконаного виду у процесі мовної підготовки студентів факультетів післядипломної педагогічної освіти.*
26. **Шиліна Г.А.**, Мелітопольська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №11 з російською мовою навчання (Україна, Запорізька обл., м. Мелітополь). *Організація класно-дистанційної форми навчання на уроках української мови у середній школі.*

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ: Громадянська освіта та патріотичне виховання: історія, стан, перспективи розвитку

1. **Арабаджисв Д.Ю.**, Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Моніторинг громадянської ідентичності та компетентності родових суб'єктів освітнього простору регіону як детермінанта становлення громадянської та політичної соціалізації.*
2. **Армаш Н.О.**, Класичний приватний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Зв'язок людини і держави як основа публічної служби.*
3. **Бедюх Л.В.**, Веселівська районна різнопрофільна гімназія (Україна, Запорізька область) *Досвід громадянського та патріотичного виховання у загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладах.*
4. **Бекдамірова Л.З.**, Запорізький національний технічний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Громадянська освіта та патріотичне виховання у школі.*
5. **Белименко В.А.**, Приморська спеціалізована школа з поглибленим вивченням окремих предметів та курсів. (Україна, м. Запоріжжя). *Досвід громадянського та патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах.*
6. **Бикова Т.Б.**, Запорізький педагогічний коледж (Україна, м. Запоріжжя). *З досвіду патріотичного виховання студентської молоді Запорізького педагогічного коледжу.*
7. **Богомолова Н.М., Мальований М.М., Пашков В.В.**, Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Правові засади формування громадянської ідентичності учасників навчально-виховного процесу у полікультурному регіоні.*
8. **Болкова З.В.**, Запорізький загальноосвітній навчальний комплекс №19. (Україна, м. Запоріжжя). *Розвиток громадських якостей учнів в рамках дитячо-юнацької організації «Республіка Мрія».*
9. **Боровик Ю.А.**, Запорізький коледж радіоелектроніки (Україна, м. Запоріжжя). *Досвід впровадження громадянської освіти у виховний процес Запорізького коледжу радіоелектроніки.*
10. **Бредун І.О.**, Вільнянська гімназія «Світоч» (Україна, Запорізька область). *Система громадянської освіти у Вільнянській гімназії «Світоч» (постерна доповідь). Виховний проект «З Україною в серці».*
11. **Вснцева Н.О.**, Бердянський державний педагогічний університет (Україна, м. Бердянськ). *Практична складова як засіб громадянського виховання в системі професійної підготовки студента-історика в Україні в 1917-1920 рр.*
12. **Воєвода Н.О.**, Соколівський НВК Вільнянського району (Україна, Запорізька область). *Досвід громадянського та патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах.*
13. **Воронін Ю.Г.**, Пологівський колегіум №1 (Україна, Запорізька область). *Виховання патріотичних почуттів учнів.*
14. **Голдобіна К.Б.**, Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Патріотичне виховання школярів засобами позашкільної освіти: від теорії до практики.*
15. **Голованова Т.П.**, Запорізький національний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Теоретичні та практичні аспекти патріотичного виховання студентів.*
16. **Головченко О.М.**, Бердянська загальноосвітня школа №1 ради (Україна, м. Бердянськ). *Досвід громадянського та патріотичного виховання Бердянської загальноосвітньої школи №1.*
17. **Голубєва Н.І.**, Запорізький обласний ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою «Захисник» (Україна, м. Запоріжжя). *Реалізація патріотичного виховання через навчальний процес на прикладі ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою.*

18. **Гончаренко О.М.**, Хортицький національний навчально-реабілітаційний багатопрофільний центр (Україна, м. Запоріжжя). *Формування особистості громадянина та патріота України в навчальних закладах.*
19. **Горпинич Л.О.**, Гуляйпільський районний центр дитячої та юнацької творчості (Україна, м. Запоріжжя). *Патріотичне виховання у позашкільному навчальному закладі.*
20. **Горшкова О.Г., Заруба С.П.**, Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Сутність громадянського виховання сучасної молоді.*
21. **Гура С.П.**, Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Портал «ЗапоВікі» як допомога в професійному зростанні та творчій самореалізації педагогів з основ християнської культури.*
22. **Дашковська О.А.** Василівський Центр дитячої та юнацької творчості і туризму (Україна, Запорізька область). *Патріотичне виховання як напрямок роботи центру дитячої та юнацької творчості і туризму.*
23. **Демиденко С.В.**, Центр дитячої та юнацької творчості імені В. Гнаровської (Україна, Запорізька область, м. Вільнянськ). *Дієва система громадянського та національно-патріотичного виховання засобами театрального мистецтва (з досвіду роботи народного художнього колективу театр-студії «Бемс»).*
24. **Демсхіна О.І.**, Клуб юних моряків «Екватор» з флотилією (Україна, м. Енергодар). *Досвід громадянського та патріотичного виховання в клубі юних моряків «Екватор» з флотилією м. Енергодар.*
25. **Ельцова Л.Ф.**, Филиал АО «НЦПК «Өрлеу» Інститут підвищення кваліфікації по Северо-Казахстанской області» (Казахстан, г. Петропавловск). *Воспитание гражданина-патриота на местном краеведческом материале.*
26. **Житник О.І.**, Михайлівська загальноосвітня школа № 3 (Україна, Запорізька область). *Музей Віктора Гнідога як осередок патріотичного виховання Михайлівської школи №3.*
27. **Жойд О.В.**, Запорізький національний технічний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Курс історії України в сучасних школах як фактор формування національної свідомості учнів*
28. **Жукова Л.Й.**, Центр творчості дітей та юнацтва Жовтневого району (Україна, м. Запоріжжя). *Центр творчості дітей та юнацтва як острів виховання та формування громадянина України.*
29. **Замотай К.В.**, Запорізький національний технічний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Проблема громадянсько-патріотичного виховання школярів.*
30. **Зоря Ю.М.**, Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників (Україна, м. Черкаси). *Патріотичне виховання учнівської молоді: сутність і структура.*
31. **Інденко Т.В.**, Запорізький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді (Україна, м. Запоріжжя). *Виховний потенціал позашкільних еколого-натуралістичних закладів у становленні сучасного громадянина.*
32. **Каменєва Т.В.**, КЗ «Запорізька спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів «Січковий колегіум» ЗОР (Україна, м. Запоріжжя). *Досвід громадянського виховання в загальноосвітніх навчальних закладах.*
33. **Корицький В.Г.**, Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Патріотичне виховання школярів.*
34. **Костікова Н.В., Коваленко І.І.**, Центру туристсько-краєзнавчої творчості учнівської молоді (Україна, м. Мелітополь). *Практичні аспекти досвіду громадянсько-патріотичного виховання в позашкільному навчальному закладі.*
35. **Кулик Л.І.**, Запорізький центр козацького військово-патріотичного виховання «Школа Джур» (Україна, м. Запоріжжя). *Громадянське та військово-патріотичне виховання в системі роботи запорізького центру козацького військово-патріотичного виховання «Школа ДЖУР».*
36. **Кулініч О.П.**, Запорізька спеціалізована школа № 40 з поглибленим вивченням англійської мови (Україна, м. Запоріжжя). *Виховання громадянськості як інтегрованої якості особистості в умовах діяльності шкільного євро клубу.*
37. **Курманська В.А.**, Мала академія наук учнівської молоді (Україна, м. Мелітополь). *Формування активної громадянської та патріотичної позиції учнівської молоді у позашкільному навчальному закладі.*
38. **Лопатюк К.В.**, Мелітопольська загальноосвітня школа I-III ступенів № 20 (Україна, м. Мелітополь). *Національно-патріотичне виховання особистості в сучасних умовах (з досвіду роботи загальноосвітньої школи I-III ступенів № 20 Мелітопольської міської ради Запорізької області).*
39. **Лукашенко І.М., Курносенко О.В., Бабенко С.Б.**, Центр естетичного виховання Хортицького району (Україна, м. Запоріжжя). *Місце громадянської освіти у програмах розвитку центру естетичного виховання Хортицького району.*
40. **Любомирський К.В.**, Центр творчості дітей та юнацтва Жовтневого району (Україна, м. Запоріжжя). *Формування громадянина і патріота в умовах малої батьківщини.*

41. **Мазакова О.А.**, Запорізький колегіум «Еліт» (Україна, м. Запоріжжя). *Запорізький колегіум «Еліт» - інноваційний навчально-виховний простір для формування свідомого громадянина-патріота.*
42. **Мартинів М.П., Барліт А.Ю.**, Запорізький національний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Безпека освітнього середовища як необхідна умова реалізації права на освіту.*
43. **Мартинів М.П., Барліт А.Ю.**, Запорізький національний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Конституційне право громадянина України на освіту.*
44. **Мелихова О.Ю., Барліт А.Ю.**, Запорізький національний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Актуальність вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне право України» в ВНЗ.*
45. **Могілевська В.М.**, Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Предметно-розвивальне середовище позашкільного закладу як осередок громадянсько-патріотичного виховання дітей.*
46. **Мудрик І.М.**, Тарасівська ЗОШ (Україна, Запорізька область). *Національно-патріотичне виховання школярів: з досвіду роботи Тарасівської школи.*
47. **Мяло П.І.**, Управління міжнародних відносин та релігій Департаменту культури, туризму, національностей та релігій Запорізької облдержадміністрації; **Мальований М.М.**, Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Держава. Церква. Патріотизм.*
48. **Назаренко Г.А.**, Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників (Україна, м. Черкаси). *Формування готовності до взаємодії з органами державної влади та місцевого самоврядування у ході дослідно-експериментальної роботи з виховання культури демократизму особистості старшокласника.*
49. **Нечипоренко В.В.**, Хортицький національний навчально-реабілітаційний багатопрофільний центр (Україна, м. Запоріжжя). *Неперервне громадянсько-патріотичне виховання дітей та молоді в умовах навчально-реабілітаційного центру.*
50. **Орлова О.Г.**, Центр дитячої та юнацької творчості ім. В. Гнаровської (Україна, Запорізька область, м. Вільнянськ). *Система громадянсько-патріотичного виховання у позашкільному закладі.*
51. **Осіна О.М.**, Станція юних техніків Запорізької міської ради (Україна, м. Запоріжжя). *Цінності, звичаї та традиції українського народу як основа громадянського виховання в гуртках і студіях прикладної творчості.*
52. **Палійчук О.В.**, Національний заповідник «Хортиця», ДНЗ №55. (Україна, м. Запоріжжя). *Патріотичне виховання засобами музейної педагогіки на гурткових заняттях в дошкільному закладі.*
53. **Паскевич Г.В.**, ЗБЛ «Перспектива» (Україна, м. Запоріжжя). *Досвід громадянського та патріотичного виховання учнів ЗБЛ «Перспектива».*
54. **Петков С.В.**, Запорізька обласна організація вчених (Україна, м. Запоріжжя). *Громадяни та громадські організації як основні суб'єкти виборчого процесу в Україні.*
55. **Пітерська І.В.**, Запорізька ЗОШ № 20 екологічного профілю (Україна, м. Запоріжжя). *Екологічне виховання як складова громадянського та патріотичного виховання учнів.*
56. **Політанська Т.А.**, Володимирівський навчально-виховний комплекс «школа І-ІІІ ступенів» гімназія «Успіх» (Україна, Запорізька область). *Громадянське виховання - чинник формування особистості.*
57. **Сібіль О.І.**, Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Виховання громадянської позиції учнів в умовах школи відкритої освіти.*
58. **Соболенко Ю.П.**, Запорізький навчально-виховний комплекс №67 Запорізької міської ради (Україна, м. Запоріжжя). *Музейна педагогіка як засіб формування свідомого громадянина.*
59. **Стефанюк С.К.**, Харківський національний педагогічний університет ім. Г. Сковороди (Україна, м. Харків); **Гура С.П.**, Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Батько й матір в національній ментальності – визначальні фактори презентації громадянської активності людини в майбутньому.*
60. **Супруненко А.Г.**, Вільнянська гімназія «Світоч» (Україна, Запорізька область, м. Вільнянськ). *Громадянське виховання школярів на уроках історії в загальноосвітній школі.*
61. **Сушко М.В.**, Будинок дитячої та юнацької творчості Якимівської районної ради (Україна, Запорізька область). *Формування етнонаціональної свідомості на заняттях гуртка.*
62. **Тимченко Т.Ю.**, Запорізький національний технічний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Досвід громадянського та патріотичного виховання у загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладах.*
63. **Твердохліб О.Д.**, Запорізький національний технічний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Досвід патріотичного виховання у позашкільних навчальних закладах.*
64. **Тюріна Н.П.**, Комунальний заклад «Будинок дитячої творчості» Кам'янсько-Дніпровської районної ради (Україна, Запорізька область). *Система роботи з громадянського та патріотичного виховання в краєзнавчих та правознавчих гуртках позашкільного навчального закладу.*

65. **Уткіна С.В.** Запорізький національний технічний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Громадянська освіта як чинник формування особистості громадянина та патріота України у демократичному суспільстві.*
66. **Федоренко О.М.,** Мелітопольська гімназія № 9 (Україна, м. Мелітополь). *Вплив «Школи джур» на рівень національної свідомості учнів.*
67. **Хайруліна О.С.,** Запорізький навчально-виховний комплекс №109 (Україна, м. Запоріжжя). *Запропонуймо дітям жити, а не грати у життя.*
68. **Харіна О.І.,** Бердянський державний педагогічний університет (Україна, м. Бердянськ). *Формування морально-естетичних ідеалів школярів на уроках позакласного читання.*
69. **Хіжняк Ю.М.,** Центр творчості дітей та юнацтва Жовтневого району (Україна, м. Запоріжжя). *Формування особистісної позиції в громадянському суспільстві у вихованців гуртка «Лідер».*
70. **Чепель Р.В.,** Чапаєвський НВК Пологівського району (Україна, Запорізька область). *Досвід громадянського та патріотичного виховання у Чапаєвському НВК.*
71. **Чернова О.В.,** Приморський районний центр дитячої та юнацької творчості (Україна, Запорізька область). *Місія педагогів – виховувати патріотів.*
72. **Шаповал В.В.,** Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, м. Запоріжжя). *Застосування методу проєктів, як один із аспектів патріотичного виховання школярів.*
73. **Шелегеда В.І.,** КЗ «Запорізький обласний центр туризму і краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді» ЗОР (Україна, м. Запоріжжя). *Основні напрями патріотичного виховання учнів у позашкільних навчальних закладах.*
74. **Шеховцова Л.І., Барліт А.Ю.,** Запорізький національний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Кримінальна відповідальність як одна із гарантій дотримання права на освіту.*
75. **Шкарупило Д.Ю.,** Запорізький національний технічний університет (Україна, м. Запоріжжя). *Громадянська освіта як чинник формування особистості громадянина та патріота України у демократичному суспільстві.*
76. **Шконда М.А., Стариковська О.О.,** Обласний центр патріотичного виховання молоді (Україна, м. Запоріжжя). *Організація та проведення уроків мужності щодо вшанування учасників АТО на сході України.*
77. **Шолойко Т.О.,** Бердянська загальноосвітня школа № 20 (Україна, м. Бердянськ). *Досвід громадянського та патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах.*
78. **Barlit O.O., ZOIPPO, Barlit A.Y., ZNU (Ukraine, Zaporizhzhya).** *The problem of bullying in educational environment as one of the main obstacles of the educational system in personal development of a conscious Ukrainian citizen.*

травень 2015

Контактна інформація: 69035 м. Запоріжжя, вул 40 років Радянської України, 57-А
тел. (0612) 346-711 , 347-612, zoippo@gmail.com

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Київ www.nbuv.gov.ua

© ЗОІППО 2011 р.